

Játékkártya - tarokk Pest és Buda városképeivel

Adattár

Leltári szám:	53.4033.1-42
Gyár / műhely:	Mayer és Wilner
Készítés ideje:	1850 - 1855
Készítés helye:	Pest
Jelzés:	a kőr ászon: Fabricirt von Mayer & Wilner in Pesth
Anyag:	papír
Technika:	acélmetszet; sablonszínezés
Méretek:	magasság: 10,3 cm szélesség: 5,6 cm

A kártyajáték egy keleti eredetű jelképes hadijáték, amely Európában a 14. századtól kezdve terjedt el. Kezdetben a főúri udvarok szórakozása volt, majd amikor grafikai sokszorosító technikák elterjedése lehetővé tette a viszonylag olcsó és tömeges előállítását, tömegessé vált. Az itt bemutatott sorozat tarokkkártya, amely lényegében több kártyatípus összefoglaló neve. A jóslási célokra is használt kártyatípus feltehetően itáliai eredetű, elnevezése a latin triumphus, azaz győzelmi menet szóból ered. A tarokk kártyacsomag 40, 42, 54, 62 és 78 lapból állhat. Az itt bemutatott sorozat 42 lapos, kétalakos, Pesten készült 1850-55 között, francia színjelzéssel és német feliratokkal. Érdekessége az, hogy a II-XXI tarokk-lapokon pest-budai városképek láthatók. Az egyes lapok a korabeli Pest-Buda nevezetességeit ábrázolják, főként klasszicista épületeket, melyek nem sokkal a kártya elkészülte előtt épültek fel. A sorozat az egykor a Duna-parton állt klasszicista épületek sorát ismegtörököltette, melyek mára elpusztultak. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében egy másik hasonló, két évtizeddel korábban Bécsben készült tarokk kártyacsomag is található, melynek lapjai a császárváros nevezetességeit ábrázolják (ltsz. 85.112).

Irodalom

- szerző: Jánoska Antal, Nagy Györgyi: *Kártya - Játék - Szerencse. Spielkarten - Kartenspiel - Spielglück.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 38.
- Szerk.: Csányi János: *Játékvilág Magyarországon. CD-ROM.* Budapest, 2000. - p. 3. (Dr. Horváth Hilda)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - bőr, papír 26.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/117.

